

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЕКСПЕРТІВ
ВІД ВІДДІЛУ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ**

Назва ЗВО /наукової установи

Запорізький національний університет

Номер справи (договору), дата і реєстраційний номер заяви

А-19-0279-303 від 20.11.2019

Вид і назва освітньої програми

Хімія

Шифр та назва спеціальності

102 Хімія

Шифр та назва галузі знань

10 Природничі науки

Освітній рівень

Другий (магістерський)

Вид акредитації (первинна/чергова)

Первинна

Гарант освітньої програми (ППП)

Бражко Олександр Анатолійович

Прізвище та ім'я відповідального фахівця відділу акредитації ОП

Рудик В.А.

Дата заповнення

27.11.2019

Після отримання доступу до матеріалів акредитаційної справи (до встановленої дати візиту до ЗВО) експерт має:

Стандартна частина

З огляду на виявлені недоліки викладу

у відомостях про самооцінювання освітньої програми

Ознайомитись на веб-ресурсі ЗВО з такими документами:

- ліцензією, зокрема правом ЗВО провадити освітню діяльність за відповідною спеціальністю, при якій функціонує освітня програма, що акредитується;
- документом, що регламентує розробку, затвердження, періодичний перегляд та закриття освітніх програм;
- документом про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (за наявності);
- документом, що регламентує організацію освітнього процесу;
- освітньою програмою та навчальним планом;
- робочою навчальною програмою або сила бусами;
- документами, що регламентують процедуру формування індивідуального навчального плану здобувачів;
- документами, що підтверджують співпрацю з роботодавцями (договори, угоди тощо);
- документами, що забезпечують організацію практичної підготовки здобувачів;
- із зауваженнями та пропозиціями попередньої акредитації чи акредитації інших програм, що надані фахівцем відділу акредитації (за наявності);
- зі змістом офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності як за освітньою програмою, що акредитується, так і за іншими освітніми програмами закладу вищої освіти (за наявності);
- із документами ЗВО, що регламентують процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в межах освітньої програми, що акредитується.
- ознайомитись із заходами, вжитими ЗВО щодо вирішення конфліктних ситуацій.

2. Переконавшись, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти за програмою, що акредитується, до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та /або наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Встановити, чи зведена інформація про викладачів корелює із ОП в частині освітніх компонентів (звернути увагу на достовірність наданої інформації про академічну та/або професійну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації ОП).

4. Здійснити запит до ЗВО щодо надання необхідної інформації із зазначених фахівцем пунктів.

5. З'ясувати достовірність інформації, наданої ЗВО у відповідних пунктах самоаналізу, на місці.

6. Надати рекомендації ЗВО щодо розміщення в публічному доступі коректної інформації та (за необхідності) підтверджуючих документів, якщо фахівцем відділу акредитації виявлені факти некоректного відображення.

7. З'ясувати наявність та відкритість доступу до відповідних посилань (link), що були не вказані (не долучені) або вказані некоректно під час заповнення відомостей про самооцінювання.

8. Здійснити огляд та встановити наявність матеріальних ресурсів, що передбачають якісну реалізацію освітньої програми:

- навчальних аудиторій, лабораторій тощо;
- бібліотеки, її фондів;
- спеціального обладнання, ліцензованого програмного забезпечення тощо (за необхідності);
- соціальної інфраструктури (гуртожитки, спортивна база тощо).

АНАЛІЗ ЗМІСТУ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЕКСПЕРТАМ

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна¹, але потребує деяких уточнень.

Відповідь на питання, яким чином інтереси та пропозиції стейкхолдерів були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП, потребує змістовного уточнення, обґрунтування та підтвердження.

Питання про те, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, галузевий та регіональний аспект по суті не розкрито.

Інформація про те, досвід яких вітчизняних та іноземних програм було враховано при формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП не розкрито.

Інформація про відповідність визначених ОП ПРН Національній рамці кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня потребує додаткового ознайомлення.

Рекомендація експертній групі

1) ознайомитися з механізмом залучення здобувачів вищої освіти до формування ОП, визначення цілей та програмних результатів ОП;

2) пересвідчитись чи були залучені стейкхолдери (роботодавці, академічна спільнота) до процесу формування ОП чи наявні підтверджуючі документи (факти) цієї процедури;

3) з'ясувати, яким чином та які вітчизняні та іноземні програми були враховані при формулюванні цілей та програмних результатів ОП;

4) з'ясувати відповідність РН за ОП вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребує деяких уточнень.

Освітня програма не містить структури та структурно-логічної схеми.

Навчальний план затверджено раніше ОП, що не відповідає п.4 ст. 10 Закону України «Про вищу освіту».

Відсутня інформація стосовно визначення рівня задоволеності студентів та випускників компетентностями, здобутими під час практичної підготовки за ОП, щодо задоволеності співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП.

Рекомендація експертній групі

1) з'ясувати причини відсутності в ОП структури та структурно-логічної схеми;

2) ознайомитися зі змістом ОП, навчальним планом та відомостями, що викладені в таблицях 1, 3 та з'ясувати:

- чи зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності;

- чи освітні компоненти, за даною ОП, складають логічну взаємопов'язану систему (структурно логічна схема);

- чи освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних РН.

Програмні РН повинні забезпечуватись обов'язково за рахунок обов'язкових освітніх компонент.

3) з'ясувати, які ОК за даною ОП спрямовані на забезпечення набуття здобувачами освіти за даною ОП соціальних навичок;

¹ Інформація коректна означає, що інформація викладена по суті питання. Однак, це не виключає необхідності детального та додаткового аналізу експертом викладеної інформації та встановлення її достовірності.

4) ознайомитися з механізмом формування ЗВО індивідуальної освітньої траєкторії здобувача та під час бесіди зі здобувачами звернути увагу на питання забезпечення механізму вибірковості дисциплін;

5) під час індивідуальної бесіди зі здобувачами вищої освіти з'ясувати чи враховуються інтереси здобувачів при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за даною ОП.

6) з'ясувати, яким чином проводяться опитування здобувачів вищої освіти, які навчаються за даною ОП щодо задоволеності:

- практичною підготовкою;
- механізмом побудови індивідуальної траєкторії.

З'ясувати, яким чином враховуються результати такого опитування.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна.

Рекомендація експертній групі

- 1) ознайомитися з механізмом визнання результатів навчання в іншому ЗВО;
- 2) з'ясувати під час індивідуальних бесід зі здобувачами про те, чи доступним є механізм визнання результатів навчання інших ЗВО для учасників освітнього процесу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребує деяких уточнень.

Питання, про те яким чином навчання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО потребує уточнення та підтвердження в аспекті участі в цих процесах в здобувачів вищої освіти та викладачів.

Рекомендація експертній групі

- 1) ознайомитись зі змістом ОП, відомостями, що містяться в таблиці 1,3 та пересвідчитись, що ОК, визначені форми та методи навчання та викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання;
- 2) переконатися під час виїзної акредитації у доступності інформації для здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів;
- 3) з'ясувати при особистій зустрічі зі здобувачами, чи проводяться та яким чином, опитування для з'ясування рівня задоволеності методами навчання та викладання. Ознайомитись з результатами такого опитування;
- 4) з'ясувати чи приймають участь здобувачі вищої освіти за даною ОП у програмах міжнародного обміну, міжнародних проектах. З'ясувати чи доступною є інформація про участь у міжнародних обмінах, проектах, конкурсах для здобувачів за даною ОП та викладачів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребує уточнення.

Інформація про проведення моніторингу щодо обізнаності здобувачів освіти з процедурами проведення контрольних заходів відсутня.

Відсутній опис практики застосування на даній ОП процедур:

- запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- повторного проходження контрольних заходів.

Інформація про технологічні рішення, які використовуються на ОП як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності розкрита потребує уточнення. Відсутня інформація про програми, які використовуються для перевірки на академічний плагіат.

Рекомендація експертній групі

- 1) переконатися в оприлюдненні на веб-сторінці ЗВО інформації про форми та строки контрольних заходів, критерії оцінювання;
- 2) під час індивідуальних бесід зі здобувачами з'ясувати, яким чином і у які строки доводиться інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання.
- 3) з'ясувати чи проводяться опитування студентів щодо зрозумілості критеріїв оцінювання, щодо наявності конфліктних ситуацій за результатами оцінювання. Якщо проводяться, ознайомитися з результатами такого опитування;
- 4) ознайомитися з процедурами оскарження результатів проведення контрольних заходів;
- 5) пересвідчитися у перевірці на плагіат наданих здобувачами освіти результатів наукової чи академічної роботи;
- 6) з'ясувати яким є механізм застосування відповідальності за порушення академічної доброчесності;
- 7) під час індивідуальних бесід пересвідчитися у проведенні заходів з популяризації академічної доброчесності на даній ОП.

Критерій 6. Людські ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформацію викладено коректно.

Рекомендація експертній групі

- 1) ознайомитися зі змістом таблиці 2 та з'ясувати відповідність викладачів дисципліні, яку викладає, ґрунтуючись на індивідуальному підході та беручи до уваги надані ЗВО пояснення. До уваги необхідно брати академічну та професійну кваліфікацію;
- 2) під час виїзної акредитації провести індивідуальні зустрічі, ознайомитися з підтверджуючими документами та переконатися:
 - у реальному залученні роботодавців, експертів в галузі, професіоналів практиків до організації та реалізації освітнього процесу; до проведення аудиторних занять;
 - у професійному розвитку та підвищенні фаховості викладачів;
 - у дієвості заходів, що проводять ЗВО для стимулювання професійному розвитку викладачів.
- 3) ознайомитися з механізмом проведення моніторингу рівня професіоналізму викладачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформацію викладено по суті.

Рекомендація експертній групі

- 1) ознайомитися з механізмом опитування здобувачів щодо виявлення їх потреб і інтересів та яким чином вони враховуються;
- 2) переконатись в тому, що фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання;
- 3) переконатися через інтерв'ю зі здобувачами у реалізації механізму освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти; з'ясувати дієвий спосіб психологічної підтримки студентів;
- 4) переконатися в тому, що ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими потребами;
- 5) з'ясувати чи проводилися, якщо так то ознайомитися з результатами опитування студентів з метою виявлення випадків дискримінації.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформацію викладено коректно.

Залучення здобувачів та академічної спільноти за забезпечення якості освіти на даній ОП потребує уточнення та підтвердження.

Рекомендація експертній групі

- 1) пересвідчитись у достовірності викладеної інформації;
- 2) ознайомитися з практикою опитування учасників освітнього процесу з питань вдосконалення якості освіти;
- 3) ознайомитися з практикою залучення роботодавців та здобувачів до процесу перегляду ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Коментар відділу акредитації

Посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО проекту відповідної освітньої програми та затвердженої ОП не відповідає змісту, оскільки містить посилання на сторінку, де розміщено затверджену ОП.

Рекомендація експертній групі

Переконатись у розміщенні на веб-сайті ЗВО проекту ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження – не застосовується

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна

Рекомендація експертній групі

-

Скарги *відсутні*

Загальні зауваження попередніх експертиз *відсутні*

Інше (в разі потреби)